

ט"ב הקהילה

פרשת
בראשית
כ"ט תשרי
תשפ"ז

856

שבת מצרכים חשון | ר"ח יום ראשון-שני | חמולד יום ראשון 9:43 | 2 חלק

ויתהלך חנוך את האלהים ואינו כי

לקח את אלהים: (ה, כד)

ופירש: ויתהלך חנוך - צדיק היה וקל בדעתו לשוב להרשיע, לפיכך מיהר הקב"ה וסילקו והמיתו קודם זמנו, וזהו ששינה הכתוב במיתתו לכתוב ואינו בעולם למלאות שנותיו:

דברי רש"י אלו הם יסוד לכל הנעשה בתחוננים, בכל מקרה שהאדם רואה עולם הפוך 'צדיק ורע לו, רשע וטוב לו' עליו להאמין שהכל בידי שמים, ועל הכל יש חשבון מדוקדק, ולא דקדקו עם הצדיק להרע לו כי אם לטובתו. לכן אין לנו לבוא כלל בקושיות על הבורא, רק להאמין באמונה שלימה וברורה שכל מה דעביד רחמנא היא לטב.

ואפשר שלזאת התכוון דוד המלך כשאמר בתהילותיו (תהלים קז, א) 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו', שגם בעת רעה הלוא חייבים להודות כשם שמברך על הטובה (ברכות נד), וחייב זה היא הוכחה שגם הרעה היא טובה, כי אלמלא זה מה הודאה שייך בו, אולם האדם שאינו רואה בעיני הבשר רק את ה'הוה' קשה לו להודות על כך, וכדי לנחמו ולחזקו, אמר דוד 'הודו להויה' - תנו הודאה לה' המתנהג עמכם במידת הרחמים הנרמז בשם הויה, כלומר, גם מה שנראה בעיניכם כ'דין' הוא באמת רחמים, ועליכם להודות על כך. והטעם 'כי טוב' - כי עלינו להאמין שטוב גנוז בה, כי מאת ה' לא תצא הרעות. ואם תאמר, הרי בפועל אין הטוב ניכר, לזה משיב 'כי לעולם חסדו' - כי מידתו של הקב"ה אינה כמידת בשר ודם, האדם הרואה לנגדו רק את ה'הוה' ולכן יכול לטעות ולחשוב על מעשים מסוימים שהם 'דין' ח"ו, אבל הקב"ה 'לעולם חסדו', יודע הוא כל מה שעתיד להיות מעתה ועד עולם, וכפי ידיעותו כך הם חסדו, כלומר, על פי ידיעותו יודע הוא שדווקא זה המחזה הנראה כ'דין' הוא באמת 'חסד'.

ועלינו לדעת שלעתיד יתגלו כל החסדים שהיו טמונים בכל ההסתרים שעברו על הכלל כולו, וכמו כן ימצא כל אדם מענה גם לכל ההסתרים שהיו מנת חלקו הפרטי, ואז יכיר כל אחד מה רבו רחמיו של הקב"ה עליו, ועד כמה הרבה להטיב עמו. אולם כל עוד שאנו שרויים בגלות, זוכים אנו על ידי הסתרים אלו לעסוק במצות האמונה ולהשרישה בקרבינו על ידי שנשגן שהכל בידי שמים, ולטובתינו. וכמאמרו של הרה"ק מקאברין, על מאמר הכתוב (תהלים קטו, י) 'האמנות כי אדבר' שהזכירה 'להאמנות' הוא כש'אדבר' ואשגן לעצמי דברי אמונה. כי רק מתוך כך זוכים להשריש את האמונה בלב.

ניתן לשמוע את שידותיו של מרדכי דביט שליט"א
אדיש 073-2951321 • לשון קודש 073-2951320
קדמוני שיחות: 100024-0534

טיב הפרשה

האמונה שהכל לשונו

אלמלא דברי רש"י לא היינו מבינים משמעו של מקרא, כי אם זכה חנוך להתנהג כרצון הבורא, למה יהיה זו סיבה להמיתו? ומה גם שהיה זה בדור של רשעים, והיה עליו להתעצם מאוד שלא להימשך אחר בני דורו, והיה זה סיבה להגדיל זכותו, ולא לקצר ימיו. בנוסף היתה זו השפלה להצדיק להלקותו לעיני כל רשעי דורו.

אולם רש"י מאיר עינינו, ומלמדנו שלא תמיד רואים את הטובה בעיני הבשר, בעיני הבשר רואים רק מה שה'הוה' מצדיק, אבל הקב"ה רואה גם את ה'עתידי' ומתוך כך הוא יודע באמת מהי טובתו של האדם, ולכן נראה לפעמים שהקב"ה מתנהג עם הצדיק במידת הדין, ובאמת אין זה כי אם רחמים.

זו היתה הסיבה לסילוקו של חנוך עד שלא הגיע לחצי ימיו, הקב"ה ראה איך מתמודד הוא קשות עם יצרו, בני דורו המשיכו וזהמה בעולם בחטאיהם, וגרם שגם הוא יתאוה להרע, ובכל זאת התאמץ מאוד להתגבר על יצרו, אולם גם ראה שלא יהיה ביכולתו להחזיק מעמד, הוזהמה התרבתה מיום ליום, וכבר לא היה ביכולתו לעמוד מול אותה משיכה לרעה שהיתה אז בעולם, וידע הקב"ה שאינו מן היושר להותיר את הצדיק הזה עוד בעולם, אחר שכל כך הצטער כל ימיו לעמוד בצדקו, ואם יאריך ימים לא יהיה ביכולתו להתחזק, ולכן הטיב עמו הבורא, והעלה את נשמתו בטרם עת.

וכעין המסופר על אחד מתלמידי הבעל שם טוב זי"ע שנפטר בדמי ימיו, ותלו את סילוקו מן העולם בתפילותיו, כי זה הצדיק היה רגיל להתפלל בבכיה ולבקש מהש"ת שישמרהו מכל חטא, והוסיף לבקש שאם הקב"ה יודע שביום מן הימים יכשל חלילה באיזה חטא, יקדים הקב"ה להמיתו עוד בטרם יבוא אותו יום, וכיון שנתקבלה תפילתו נלקח לבית עולמו בעודו צעיר. הרי רואים מזה שלפעמים היא טובה לצדיק שמקדימים את סילוקו מן העולם.

אחר שרואים פירושו של רש"י ומביטים שוב בלשון הכתוב, נוכל להבחין גם בגוף התיבות שסילוקו של חנוך היתה ע"י מידת הרחמים, שכן לא הזכיר הכתוב לשון 'מיתת' הנאמר ברשעים שהמיתם הקב"ה קודם זמנם, [ראה למשל במעשה 'ער ואונן' (להלן לח, ז - י) שם שנאמר 'ומיתתו ה', וינקת גם אותו], כאן נאמר 'ואינו כי לקח אותו אלקים' - סילוקו מן העולם לא היתה בגרר 'עונש', כי אם העדר מן העולם הזה מפני שקירבו הקב"ה אליו להיות עמו בגן עדן העליון.

טיב המערכת

ואתה תמשל בו

בדור הקודם היה יהודי שהגיע לארץ ישראל, הוא היה אחד מאותם מעטים שהצליחו להיחלץ מהממשל הקומוניסטי ששלט ברוסיה, בהגיעו לארץ ישראל המשיך להתנהג כאילו הוא ברוסיה תחת עיניהם הפקוחות של הק"ב, הוא מיעט דיבור, ומה שהיה מוכרח לדבר - דיבר בלחש ובקיצור נמרץ, ועם אנשים שלא הכיר נמנע מאוד מלדבר, פעם שאלוהו מכריו מדוע הוא מתנהג כך, והלא כבר נמצא הוא בארץ הקודש בין יהודים? ענה להם: אינכם מכירים את הק"ב, הם נמצאים בכל מקום..

קין קינא באחיו, ולבסוף הרגו, קשה להבין איך קרה כזה דבר שהוא הרג את אחיו, אבל הקב"ה יודע, והוא אומר לו: 'הלא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ ואלך תשוקתו ואתה תמשל בו', נכון שהדברים נאמרו לאחר מעשה ועל פי פשוטם מדובר על החזרה בתשובה, אבל באמת טמון כאן סוד והוא התשובה לשאלתנו כיצד קרה דבר הזה, כדי שנבין את הדברים עליו לעיין בפירושו של רש"י הקדוש: 'ואלך תשוקתו' - של חטאת, הוא יצר הרע, תמיד שוקק ומתאוה להכשילך, 'ואתה תמשל בו' - אם תרצה תתגבר עליו, יש כאן שני כללים חשובים, א. עליך לדעת שהיצר הרע אורב לך תמיד להכשילך והוא תמיד נמצא שם גם אם לא רואים אותו, ב. אם תרצה תתגבר עליו, ואת זה מגלה לנו התורה שנדע את שני הכללים האלו בבחינת 'דע את אויבך'.

כולנו יודעים ומכירים את תחושת התיסכול של 'איך זה קרה לי? איך יכול להיות ששוב ושוב אני נופל באותם דברים? קמתי בבוקר במטרה להתפלל ולבסוף מצאתי את עצמי מאחר לתפילה, ואח"כ מקשיב לזה ומשוחח עם ההוא, ואני מתבייש לחשוב איך היתה נראית התפילה שלי, אבל אם נזכור שהיצר הרע יותר גרוע מהק"ב, הוא תמיד נמצא בכל מקום ומנסה תמיד להפילנו, אז נדע גם להזהר יותר, ואולי זה נראה מפחיד, אבל התורה אומרת לנו שלנצח אותו זה לא קשה, אלא תלוי רק ברצון, 'אם תרצה תתגבר עליו'!

(ע"פ: ט"ב תורה - בראשית)

אמירת 'ויכולו' בליל שבת – בוחה וסגולתה

בפרשתן (ב, א - ג): ויכולו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות:

במעשה בראשית ע"י אמירת 'ויכולו', מן הראוי שנדע מה טוב חלקינו מצד היותנו שותפים להקב"ה. ולשם כך אביא כמה עובדות ששמעתי בענין זה מכ"ק מורי ורבי כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א. א. הרה"ק ר' מאיר'ל מאפטא זי"ע בעל 'אור לשמים' זיע"א, שאל פעם את הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א על מאמרו של רב המנונא ש'כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, האין יכול להיות זאת שנהיה שותפים במעשי בראשית, כי מי כה' אלקינו שמלא כל הארץ כבודו, והוא עושה ויעשה לכל המעשים, והאין יכול ילוד אשה להידמות אליו? והשיבו הרה"ק החוזה שרב המנונא לא אמר שנעשה ממש שותף להקב"ה, אלא 'כאילו' נעשה שותף להקב"ה. שוב שאלו רבי מאיר'ל, מהו הפירוש 'כאילו'? וענה לו החוזה, שהקב"ה מוכה את האומר 'ויכולו' שיהיה לו זכות להגות דיעה בהנעשה בעולם כאילו היה שותף גמור במעשי בראשית, וכשם ששותף אינו יכול לעשות דבר מבלי שיקבל הסכמתו של השותף השני כך אין הקב"ה גורר גזירה אם אין האומרים ויכולו ומסכימים לכך.

ב. אחד באמצע סעודת ליל שב"ק לבקש שהרה"ק יפעל עבורו ישועה, והצטער רבי שלומק'ע על כך שלא הגיע זה האיש שעה מועטת לפני כן, כשעדיין לא קידש על היין, ואמר לו, אילו הקדמת שעה מועטת היה ביכולתי לפעול לך בשעה זו, כשעשה שהאדם מקדש נעשה שותף למעשה בראשית, ואז יש לו דיעה בשמים.

ג. כימיו של הרה"ק רבי נחום בער'ניו בנו של הרה"ק רבי שלום יוסף מסדיגורא זי"ע ונכדו של קדוש ישראל מרו"ן זיע"א,

[אחיו של האדמו"ר הקדוש מכוהני הרה"ק ר' יצחק זי"ע], היתה מלכותו רוסית תחת הנהגת הצאר אלכסדרוס שהיה מיצר מאוד לישראל, וגם בין הגויים לא היו רבים שלא היתה הנהגתו נוחה להם, ובתקופה האחרונה להנהגתו החלו הללו ב'מרי', ובקשו לשלוח יד בהצאר הצורר ולהמיתו. והוצרך הצאר להסתתר מכת המורדים.

פעם אף משלחת מתנועת המורדים לפני הרה"ק רבי נחום בער'ניו ובקשו ממנו שיעשה דבר מה ויעורר בכך שיהיה ביכולתם למצוא את הצאר ולהמיתו, כי עד כה כבר תרו אחיו בהרבה מקומות, ועדיין לא מצאנוהו. גם הגויים ידעו שהרה"ק הוא גברא רבה, ויש בכוחו לפעול גדולות ונצורות, ובנוסף ידעו גם כן עד כמה יטיב מיתו ליהודים הסובלים מרורות ממנו, והבינו שמסיבה זו יתרצה להם הצדיק, כי צדיק גזור והקב"ה מקיים, ואז יהיה ביכולתם להוציא זמנם אל הפועל. ואמר להם הרה"ק שיופיעו אצלו בחודש אדר, וכשהופיעו לפניו, המתין עד ליל שבת, ולפני אמירת 'ויכולו' בקידוש אמר להם שאם ירדפו אחריהם כעת ישיגו אותו, ואכן כך היה שתיכף ומיד התחילו לרדוף אחריהם ומצאוהו והרגוהו, והיתה הרווחה לישראל.

זכות שמירת שבת וחכירתה יעמוד לנו להיושע בכל טוב, וגם יתקיים בנו מה שאמרו חז"ל (שבת קכ"ה): יכל המשמר את השבת אפילו עובד ע"י כדור אנוש מוחלים לו.

טיב השולחן

השבת הוא אות האמונה

במקראות אלו מעידה התורה הקדושה שכל מלאכת שמים וארץ נעשו על ידי הקב"ה בששת ימי בראשית, וכאות לשלימות היצירה שבת הקב"ה ביום השביעי. ומטעם זה בירך הקב"ה את יום השבת לדורות, ונתנה לישראל, כי בשבתותינו אחר כל ששת ימי המעשה אנו ערשים דוגמא למעשה אלקינו, ומעידים אנו בכך על אמונתנו בשביתה הראשונה ועל מלאכת היצירה בששת ימי המעשה על ידי בוראינו.

אמירת 'ויכולו' לבטא תכלית השבת

והנה, מאחר שמצות השביתה היא בגדר 'שב ואל תעשה', אין עיקר תכליתה ניכרת בעצם השביתה בלבד, כי השביתה עצמה יכולה להתפרש כתוצאה מזה שאין לו בונה להתעסק, אם לא שנפרש בפה מלא שכוונת השביתה היא לשם עדות על אמינות בוראינו ועל היותו בעל הבירה. ויש מקום לומר שמטעם זה נקבעה ההלכה (ראה שו"ע אור"ח סימן רסח סעיף א) שמיד עם כניסת השבת אנו אומרים שלוש מקראות אלו המעידים על תכלית השבת.

ודוק ותמצא כדברינו במקור דין זה, דהנה שנינו בגמרא (שבת קט"ז): 'אמר רבא ואיתימא ר' יהושע בן לוי: אפילו יחיד המתפלל בערב שבת צריך לומר 'ויכולו'. דאמר רב המנונא: כל המתפלל בערב שבת ואומר 'ויכולו', מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, שנאמר: 'ויכלו', אל תקרי 'ויכלו' אלא 'ויכולו'. עכ"ל הגמרא.

והנה, מלשוננו של רבי יהושע בן לוי 'צריך לומר ויכולו' אתה למד שהדבר הוא בגדר חיוב מצד הדין, וזאת כדי שיתקיים בו באדם מאמרו של רב המנונא ויחשב כמו שנעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית. והדבר אותו 'דרשני', שכן גם אם מעלה נשגבה היא זו להיות 'שותף' עם הקב"ה, לא מצינו בתורה שיש חיוב לזכות לכך, ולמה אם כן ייחשב הדבר כ'חובה' מצד הדין?

תשובה לכך אתה מוצא בשורה קצרה מפירשו של המהרש"א (תוספות אגרות ו"ה כאילו) וז"ל: 'כאילו נעשה שותף בו' כי האומר ויכולו הרי הוא מעיד על מעשה בראשית, והרי הוא נעשה שותף עם הקב"ה בי בלתי עדותו לא יודע עשייתו' עכ"ל.

מדבריו אתה למד של אף שמצות השבת נעשה ע"י השביתה ממלאכה, אי אפשר לבוא לתכלית המכוון של השבת אם אין מבטאים ענינו גם בדיבור, וכלשוננו: 'כי בלתי עדותו לא יודע עשייתו', כלומר, תכלית השביתה היא ההכרה באמונת ה' ובבריאת העולם על ידו, ובעצם השביתה היא לא ניכרת, כי שמא שובת הוא מפני שלא נודמנה לו מלאכה, ורק באמירת 'ויכולו' הוא מפרש ענין שביתתו, ומתוך כך ניכר עשייתו.

ושפיר מובן למה יחשב אמירת 'ויכולו' כחיוב לדברי ריב"ל, מאחר שתכלית השבת תלוי בזה. גם מובן לפי זה למה יזכה בשכר זאת להיות שותף במעשה בראשית. כי משלים בכך את הבריאה שתכלית היא אמונה בבוראינו.

באמירת 'ויכולו' נעשה שותף במעשה בראשית ותועלתה

ומאחר שזוכים אנו להיות שותף עם הקב"ה

הלכות הזכרת ושאלת הגשם א'

לאחר שאמר כבר השם של סיום הברכה של מחיה המתים, אבל אם נזכר קודם סיום הברכה יחזור ויזכור גשם (כמו בסעיפים ו-ח) [ביה"ד ד"ה אין].

ותן טל ומטר

יג. צריך לומר בה בימות הגשמים, ותן טל ומטר (ט"ז ק"ז ס"א).

יד. בארץ ישראל מתחילין לשאול מליל ז' במרחשון, לפי ששם צריך לגשמים לפי שגבוה הוא מכל הארצות, [בחזנה לארץ מתחילין בתפלת ערבית של יום ט' אחר תקופת תשרי] (ט"א מ"ב סק"ה).

טו. ואז יכריז השמש לאחר הקדיש קודם התפלה טל ומטר, בכדי שידעו לומר ותן טל ומטר, ואם לא הכריז אעפ"כ יאמרו (מ"ב סק"ג).

טז. אם לא שאל מטר בימות הגשמים, מחזירין אותו (ט"ד).

יז. אם נזכר קודם סיים ברכת השנים יאמר במקום שזכר, אך אם נזכר אחר כשנים הטובות יחזור ויאמר וברך שנתנו כשנים הטובות כדי שיהיה מעין חתימה סמוך לחתימה, טוב יותר שיתחיל ותן טל ומטר ויגמור כסדר (מ"ב סק"ט).

יח. אם נזכר קודם שהתחיל תקע בשופר אומרו שם, וי"א דיותר טוב שיאמר בשומע תפילה, בדזה יצא לכו"ע (מ"ב סק"ט).

יט. אם לא שאל מטר, ונזכר קודם שומע תפלה, אין מחזירין אותו, ושואל בשומע תפלה, קודם כי אתה שומע, שברכה זו מתוקנת לשאול בה כל הבקשות [אבל הזכרת משיב הרוח אם שבת חזרה, משום ההוכחה 'שבת' הוא ואין מקומה בזה הברכה שמתוקנת לבקשה] (ט"ה מ"ב סק"ט).

כ. אם היה לו תענית וצריך לומר ענו, יאמר השאלה קודם ענו, דשאלה חמורה מענו דאם לא אמרה מחזירין אותו משא"כ בענו (ט"ה מ"ב סק"ט).

כא. אם נזכר אחר שאמר בא"י של ברכת שומע תפילה שאל שאמר גשמים, יסיים למדני חוקיך, ויאמר ותן טל ומטר ואח"כ כי אתה שומע וכו' (מ"ב סק"ט).

כב. אם נזכר אחר שחתם שומע תפלה, קודם שהתחיל רצה, נראה שאומר ותן טל ומטר, ואחר כך אומר רצה (ט"ה).

כג. אם לא נזכר עד אחר שומע תפלה, אם לא עקר רגליו, חזר לברכת השנים (ט"ה).

כד. אם עקר רגליו, חזר לראש התפלה, ואם השלים תפלתו ואינו רגיל לומר תחנונים אחר תפלתו, אעפ"י שעדיין לא עקר רגליו, כעקורים דמי, וה"ה אם רגיל לומר תחנונים וסיים תחנונו ואמר אחריהם הפסוק יהיו לרצון וגו' שבאמירת פסוק זה עשה היסח הדעת מלומר עוד תחנונים ונשלמה תפלתו אף על פי שלא התחיל עדיין עשה שלום (ט"ה מ"ב סק"ה).

כה. שכח טל ומטר והיה צריך לחזור לברכת השנים, וטעה וחזר רק לשומע תפלה נגד הנפסק דחזר לברכת השנים, א"צ לחזור להתפלל עוד פעם ויצא דיעבד (שבת ח"י ט"ז ב"ג).

כו. בליל ז' חשון אם לא שאל מחזירין אותו, ואינו דומה לערבית של ר"ח (מ"ב סק"ז).

טיב ההלכה

מוריד הגשם

א. אומרים משיב הרוח ומוריד הגשם בברכה שניה, מפני שיש בה תחיית המתים, והגשמים הם חיים לעולם כתחיית המתים (ט"ז ק"ז ס"א מ"ב סק"א).

ב. מתחילים לומר מוריד הגשם בתפילת מוסף של יום טוב האחרון של ת"ש (ט"א).

ג. אם לא אמר מוריד הגשם, יש לחלק בין בני ארץ ישראל שאומרים מוריד הטל בימות החמה שאין צריך לחזור, לבני חו"ל (הנהגים בהרמ"א) שאין אומרים מוריד הטל, שחזר לראש התפילה (ט"ה).

ד. והטעם שאין צריך לחזור כשאומר מוריד הטל, דאף שהטל אינו נעצר, מכל מקום שבח הוא להקב"ה בהזכרתו כמו בהזכרת הגשם, שכשם שהגשמים חיים לעולם, כך הטל הוא חיים לעולם שעל ידי כך מתברכת התבואה.

ה. לכך יש בני אדם שמוכיחין הטל כל ימות החמה כדי שאם ישכחו לומר מוריד הגשם בימות הגשמים חזקה שאמרו מוריד הטל כמו שהם רגילים בימות החמה, ואין מחזירין אותו (שו"ע הרב ט"ז).

ו. בן חו"ל שא"א מוריד הטל, אם לא אמר מוריד הגשם אפילו אמר משיב הרוח, אם נזכר קודם סיום הברכה אומרה במקום שזכר, כי לא קבעו חכמים מקום בתוך הברכה אלא אמרו סתם מוכיחין גבורות גשמים בתחיית המתים, רק שנהגו לומר לפני מכלכל שהוא פרנסה, וגשמים ג"כ פרנסה, הלכך באיזה מקום שזכור סגי (סק"ז ב"ב).

ז. אם הוא באמצע ענין, כגון תיכף שאמר ומקיים אמונתו, יסיים מקודם לישיני עפר וכן כל כה"ג, ואח"כ אומר משיב הרוח ומוריד הגשם ומסיים במקום שהוא עומד (ביה"ד ד"ה במקום).

ח. אם נזכר לאחר שאמר ונאמן אתה להיות מתים, צריך לחזור ולומר ונאמן אתה להיות מתים משום דבעינן מעין חתימה סמוך לחתימה (סק"ט ב"ב).

ט. אם נזכר אחר שאמר השם לא יגמור מחיה המתים, אלא יסיים למדני חוקיך, ויהיה כקורא פסוק לבד ודינו כאלו עומד עדיין באמצע ברכה, וחזר למשיב הרוח (סק"ז ב"ב).

י. אם נזכר לאחר שסיים מחיה המתים, יאמר תיכף משיב הרוח ומוריד הגשם, בלא חתימה וממשיך אתה קדושה, [שכל שלא התחיל בברכה שלאחריה לא נקרא סיום ברכה זו לגמרי לענין כל הדברים שמחזירין אותו], ונכון לכתחילה שיאמר מיד, שלא ימתין יותר מכדי דיבור (סק"ל ב"ב).

יא. אם התחיל ברכת אתה קדוש אפילו תיבת אתה לבד, או תיבה של קדושה, חזר לראש התפילה (ט"ה סק"ח).

יב. בן ארץ ישראל שאין מחזירין אותו דאומר מוריד הטל, היינו רק

תפילת רבים

יום שישי ערב שבת קודש למדתי בזוהר הקדוש על גודל חשיבותה של תפילת רבים, ללא קשר לתפילה במניין כי אם תפילה ברבים. בדיוק התארגנו קבוצה של חסידות גדולה מארה"ב לתפילה ברוב עם באוהל מיוחד מעל לאלפיים איש במניין אחד.

התאוויתי להתפלל יחד איתם שהרי זה עתה למדתי את חשיבות העניין, אך מחמת כך שאני מכיר איש מבין האנשים והמקומות מוסדרים מראש, לא ידעתי הכיצד להתארגן לקבלת מקום עם התפילת רבים הזה.

עודי חושב ומאן דהו טפח לי על השכם ואמר: "דרישת שלום חמה מהספרים שלכם, אני משתמש בהם וזה ממש מחייה נפשות!!!"

שאלתי אותו: "הספרים האדומים או הכחולים?"
ספרי קבלה וכחולים נגלה הוא השיב: "האדומים!!! אני לומד שער כוונות וכל הספרים שלך על כל החגים!!!"

שאלתי אותו אם יש מצב שיתנו לי להיכנס להתפלל יחד באוהל, הוא התחיל לצחוק. אמרתי לו שאני מבוגר מעט וצריך כיסא... הוא הכניס אותי פנימה ודאג לי למקום הכי טוב ונוח לתפילה שיכולתי לבקש וזכיתי להתפלל תפילה מרגשת ומרוממת ברוב עם כדברי רבי שמעון.

אם בתפילה עסקינן אספר עוד סיפור השגחה פרטית. הייתי צריך סידור עם קריאת התורה בפנים ובחזר ראה שאני מחפש משהו ושאל מה אני מחפש, הוא תיכף הביא לי סידור כפי שרציתי.

הודיתי לו מאוד ואחרי התפילה ראיתי שהוא רוצה לדבר איתי. פתחתי בשיחה ונתתי לו את החיוק שהיה זקוק לו.

מתברר שהוא רצה מאוד לפתוח בשיחה אבל התבייש לגשת אלי, מה עשה ה' שאצטרך לעזרתו וכך היה לו נעים לדבר!!!

גם הסידור שאני מחפש, זה בהשגחה מיוחדת!!!

הנהגות: חזון ספר 1984

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' שמחה סמואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

מומחה, ואילו האמא היתה קרובה יותר לחיי היהדות כפי שראתה בבית אביה, ובעקבות השפעת הקדושה של התלמוד תורה במקום החלו להתקרב יותר לתורה. יום אחד נפל הקבלן במהלך עבודתו באחד הבניינים מגובה רב, ונפצע אנושות רחמנא ליצלק, הרופאים המסורים עשו את כל אשר ביכולתם להציל את חייו, אבל לא נתנו לו סיכויים רבים.

אשתו נבהלה עד מאוד, והיא הגיעה אל החיידר בבכייה גדול על מצבו הקשה של בעלה, שהוא שרוי בין חיים למות, וביקשה שהילדים הטהורים תינוקות של בית רבן יעיתירו לרפואתו, ושאלה את פי המנהל הדגול מה עוד ביכולתה לעשות להצלת בעלה.

חשב המנהל וטיס עצה בדבר, מה ניתן לעשות כאן? ולאחר מחשבה אמר: דומני שיש מה לעשות, הנה לא הרחק מכאן בעיר תל אביב מתגורר צדיק מופלא קדוש עליון, ה"ה מרן הרה"ק מבעלזא זי"ע, אשר מפורסם כפועל ישועות ומאות ואלפים מאחינו בני ישראל נושעו על ידו, מן הראוי לבקש את ברכתו לבריאותו של החולה.

ביקשה האשה מן המנהל המסור שיטרח בעבורם ויסע תל אביבה להזכיר את החולה אצל הרבי, הבין המנהל שיש כאן ענין של הצלת נפשות, ונענה לבקשתה אומר ועושה, קם תיכף ויצא בנסיעה מהירה אל הרבי מבעלזא.

בהיכנסו אל הרבי והגיש את הפתקא עם שמו של החולה, הביט הרבי היטב בקוויטעל, ושאל: ווער איז? מיהו זה המוזכר כאן? - את המנהל עצמו הכיר הרבי היטב שכבר היה כמה וכמה פעמים בבעלזא, ועל פי ברכתו ודברתו בקודש הקים את כל התלמוד תורה הגדול ברמלה, אבל השם שהוזכר בקוויטעל לא היה מוכר לו.

חשב האיש, מה יכול הוא לומר כאן לרבי להמליץ ישר על החולה, וכי מה יאמר שהוא קבלן? שהוא חילוני? - הוא הבין היטב את עומק שאלתו של הרבי וכוונתו שימצא איזה לימוד זכות עבור אותו חולה אנוש.

והנה האיר השם יתברך את עיניו בעצה טובה, ואמר לרבי שהיהודי הפצוע דנן התגבר על הרבה קשיים כדי לשלוח את ילדיו לתלמוד תורה שלנו, כאשר באותה תקופה ובאותה סביבה לא היה הדבר מקובל כלל.

כששמע זאת הרבי אורו עיניו קדשו, ואמר: באם הוא שולח את ילדיו לתלמוד תורה קדוש וטהור, הרי זו היא זכות גדולה עבורו, ובוודאי יינצל ויבריא לגמרי בשלמות במהרה.

כענין שמצינו מליצת יושר מעין זו של אבא אליהו זכור לטוב (תנא דבי אליהו רבה פרשא יח): "אבי שבשמים, זכור כמה סומין [אף ברוחניות] יש בהן בישראל, שאין להם מזונות, ונותנין שכר ומלמדין בניהם תורה. זכור כמה נערים וקטנים יש בהן בישראל שאין יודעים בין ימינם לשמאלם, ועוסקים בתורה בכל יום תמיד" ע"כ.

עד מהרה התרחש הנס הגדול, ובדרכי נסים מופלאים התגבר החולה על כל פציעותיו הקשות, ולעיניהם הנדהמות של רופאיו בתוך תקופה קצרה קם על רגליו כאיש בריא אולם בבריאות הגוף והנפש. - הוא נסע מהרה ביחד עם זוגתו אל הצדיק, והודה לו על ברכתו ותפילתו בעבורו, והרבי שמח מאוד בהצלחתו של איש ישראל, ובירכו בהצלחה בכל ענייניו.

מן המותר לציין, שבעקבות המופת הגדול חזרה כל המשפחה בתשובה שלמה, ונעשה האיש ירא וחרד, שומר תורה ומצוות בהידור רב.

והנה לאחר תקופה כשהיה הרבי בהזדמנות אחת בעיר אחרת, הוזמן לשם גם אותו מנהל של התלמוד תורה ברמלה, אשר היה השליח עם הפתקא להביא את ישועת ה' אל החולה. וכשמע שהרבי הקדוש נמצא באזור הלך אצלו וניגש לברכת שלום, והנה תיכף כראותו הצדיק כשהתקרב אליו שמח לקראתו ואמר לר' שלום פוגל הגבאי הנאמן שעמד אצלו, זעהסטו אונזער

וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָיָה טוֹב מְאֹד

(א לא)

בהתבוננות במעשי בראשית נאמר בכל יום ו'ירא אלקים את אשר עשה כי טוב, מלבד ביום השני וביום השבת, שבשניהם לא נאמר כי טוב, ואין הכתוב מסיים בהם כדרכו בשאר הימים שראה אותם אלקים כי טוב.

וצריך לדעת, מה נשתנו יום שני ויום השבת משאר ששת ימי בראשית, וממה נפשך אם נצרך מקרא זה להודיע על מעשה אותו היום כי טוב הוא. הרי גם בימים אלו יש להודיע שהינם טובים, ואם אין צריכה הודעה זו מדוע בשאר ימים כן נאמר כי טוב. [וכלפי השבת יש שתירצו שלא נעשה בה כלום, אך יש חולקים שהמנוחה שנבראה בשבת אינה רק בשליליות המלאכה, אלא פעולה בחיוב ובעשיית המנוחה].

עוד תמחה המפרשים בעצם הודעת הכתוב באשר עשה כי טוב הוא, שלכאורה מייטרא, הא פשיטא בוודאי בכל מעשי הבורא כי טוב הוא הגמור, ומאתו לא תצא הרעות, ובוודאי הוא טוב, ולמה היה נצרך להסתכל ולראות ולבדוק

במעשה הבריאה אשר עשה אם הוא טוב. - דבר זה לא נצרך אלא באומן בשר ודם שיש לבדוק אחר שעשה אם הוא טוב, אבל השי"ת בודאי טוב עשה.

ברם תירצו, שפסוק זה גופא אף הוא חלק מטובו יתברך וחלק מן הבריאה שברא והאציל לטובת בראיו. כי בכל דבר שבעולם יכול האדם להסתכל בו שהוא טוב ויכול גם לראותו שאינו טוב חלילה. כדרך שאומרים העולם שהכל תלוי באיזה 'משקפיים' מסתכלים ובצורת ההסתכלות. וכגון ענין הגשם שהוא בודאי טובה גדולה לעולם, ובכל זאת מבקשים עוברי דרכים למנוע, לפי מה שנראה להם באותה שעה שהוא רעה להם.

ולפיכך בוודאי פשוט שידע השי"ת בבירור שכל מעשה שעשה הוא טוב, אבל כדי שיזכר העולם בהתבוננו והסתכלותם במעשי הבריאה והנהגת השם יתברך והשגחתו בעולמו, לראות בכל דבר את הטוב שבו, לכן במיוחד הסתכל בכל דבר שעשה לראותו 'כי טוב', ובזו ההסתכלות לטובה החדיר בבריאה ונתן כוח בברואים להסתכל גם כן בכל דבר ולראות בו את הטוב בלבד.

ואכן חזינן טבעם של בריות שנהנים מאוד מיופי טבע הבריאה בכל מקום, ורואים תמיד בנופי הטבע טובה והנאה גדולה. וכן המדענים והחוקרים את טבע הבריאה מגלים תמיד רק את הטובה והברכה שבטבע, ולא בהיפך, וכל זה נובע ממה שהחדיר הבורא בבריאה במיוחד שתיראה טובה ויפה בעיני הברואים.

ובזה נראה שבים השני שהיתה כל הבריאה בעליונים, ברקיע ומלאכים וכו', הרי שם בעליונים רואים בבירור לנכון שכל אשר עשה אלקים לטוב, ומאתו לא יצא שום רעה, לפיכך לא נצרכה בבריאת יום השני ההסתכלות לטובה.

כיצד דבר ביום השבת קודש, שמצד עצם השבת קודש המנוחה והברכה שברכו יתברך ליום השביעי יכול כל אדם לשאוב מכוח השבת לראות רק טובת הבריאה. וכמ"ש בברכת יוצר של שבת: "לְפִיכָּהּ יִפְאָרוּ ויִכְרְבוּ לֵאלֹהִי כָּל יְצוּרָיו, שֶׁבַח יָקָר וגדלה וכבוד יתנו לֵאלֹהִי מִלֵּךְ יוֹצֵר כָּל הַמְּנוּחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּקֶּדְשָׁתוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁ".

כאשר ביום שבת קודש רואים ומרגישים כל יצוריו גודל חסדו וטובו עמהם בעצם בריאתם ושכלולם בטובה היותר נעלה לפי עניינם, ובהנהגתו יתברך עמהם בכל רגע ורגע לפי טובתם, ולא נצרכה ההסתכלות מיוחדת בזה לטובה.

וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָיָה טוֹב מְאֹד!

בעיר רמלה לפני עשרות בשנים לא היה בנמצא תלמוד תורה לחרדים יראי ה', והנה הגיע יהודי נמרץ, תלמיד חכם ירא ושלם, והקים שם תלמוד תורה לשם ולתפארת לטובת הכלל. עד מהרה קמיע שמיה במקום חינוך נפלא, ואף מן המשפחות שלא היו שלמים בקיום תורה ומצוות החלו לשלוח את ילדיהם לשם, כדי שיקבלו הילדים חינוך טוב, לאחר שכבר ראו עיניהם את תוצאות החינוך הקלוקל שבשאר בתי הספר.

אחת המשפחות החילוניות שגרו באזור שלחו את שני ילדיהם לתלמוד תורה החרדי, האבא היה קבלן בנין

גאסט, דער יוד טראכט גוט'ס אויף יודען! [רואה אתה את האורח דני, היהודי הזה חשוב טוב על היהודים]... או אז הבין המנהל, שהרבי הקדוש - על אף שהיה תמיד יושב כשראשו מורכן ארצה, ופניו ועיניו קדשו מביטים לארץ - הבחין היטב והבין בהתלבטותו בעת הגשת הקוויטעל, וששמח מאוד על שעלתה בידו להמציא לימוד זכות עבור החולה. - כאשר ידוע ומפורסם דרכו בקודש, להמציא תמיד זכות על ישראל לראות בטובתם ולדרוש בשלומם.

שמעתי מפי הגאון הרה"צ רבי רפאל אבוחצירא שליט"א, שאמר בשם אביו הגאון הקדוש והטהור מורנו הרב רבי מאיר זצוק"ל, הנקרא 'באבא מאיר', בנו הגדול של אותו זמן ה'באבא סאלי' זי"ע. שהתבטא פעם ואמר: כאשר נכנס אליך איש יהודי, לא זו בלבד שצריך אתה להסתכל בו בטוב ולחשוב עליו טוב, כמו שצריך לחשוב על כל יהודי. - אלא תיכף במבט הראשון עליך לתת את הדעת כיצד ובמה יכול אני לעזור ולסייע ליהודי זה!

סיפר איש יהודי נאמן, שמפאת מיחוש מסוים שחש בגופו נצרך לגשת לבדיקה רפואית במרפאתו של דוקטור נודע שומר תורה ומצוות באחת משכונות ירושלים עיה"ק ת"ו.

בהגיעו עם זוגתו אל בית המרפאה והתיישבו בחדר ההמתנה עד שיגיע תורו, צדו עיניהם בכרוז אחד גדול שהיה תלוי שם על הקיר, ובו נכתב באותיות מאירות עיניים שברכת 'אשר יצר' היא סגולה נפלאה להביא את הרפואה, בדוק ומנוסה!

האיש הסתכל הרבה במודעה זו, ואמר לאשתו שהוא תוהה בדבר, באם הוא אכן 'בדוק ומנוסה' למה לנו כל הרופאים הללו?

מן הצד ישבה אשה אחת שהגיעה עם בנה לבקבלת טיפול רפואי אצל הדוקטור, וכשראתה אותם מתלבטים בסגולתה של הברכה. סיפרה על אתר, שלפני שנים בהיותה בדרך הנסיעה באוטובוס מלא אנשים בתוככי ירושלים, התפוצץ לפתע כל האוטובוס בפיצוץ אדיר, על ידי מחבל מתאבד, שגרם לאבדות רבות ופצועים קשים רחמנא ליצן. - גם אני, סיפרה האשה, נפצעתי קשות באותו פיגוע, ולאחר שאיבדתי את הכרתי, החלה נשמתי לצאת ולפרוח מן הגוף, עד שחוויתי 'מוות קליני'.

והנה לפתע ראתה האשה החולה את הרבי הקדוש מבעול זצוק"ל, שאף כי היה כבר שנים רבות לאחר פטירתו, היא הכירה את דמותו, בהיותה ממשפחה של חסידיו בעליו.

והנה שומעת היא את הרבי אומר בקול גדול: ישנם שתי ברכות שבני אדם מזולזים בהם ובכוחם וסגולתם להביא רפואות גדולות! - האחת היא ברכת **בורא נפשות**, שיש בכוחה להמשיך את 'רפואת הנפש', מחמת שרוב מחלות הנפש מקורם בדיכאון ועצבות כשרואה הכל שחור, אבל בברכה זו נרפאת הנפש בטוב, כאשר מחדיר אל ליבו כי השם יתברך 'בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה שברא להחיות' וקדם נפש כל חי, וממילא יראה בטוב ויסתכל בטוב

ותעלה לו לרפואה שלמה. והשנית היא ברכת **אשר יצר**, שבכוחה להמשיך את רפואת הגוף, בכוח הרפוא הנאמן ברוך הוא, כמ"ש **בה' רופא כל בשר ומפליא לעשות**.

תיכף לאחר שסיים הרבי לומר 'תורה' זו, החלה נשמתי חזרת אל תוך הגוף, עד מהרה התעוררה מן המוות הקליני שהיתה שרויה בו, והנה רואה היא סביבה רופאים ואנשי הצלה רבים, הרוכנים עליה להציל את חייה, היא הובילה ברכב אמבולנס מהרה אל חדר הטראומה שבבית החולים, והרופאים קבעו שעליה לעבור מיידית ניתוח קשה מורכב מאוד ומסוכן. בהיות שהכרתה כבר שבה אליה, היא שמעה היטב את קביעת הדיאגנוזה של הרופאים, והבינה שהנה תיכף יובילו אותה על 'חדר הניתוח' המסוכן, ובהיות שזכרה היטב את ה'תורה' ששמעה זה עתה מפי קדשו של השרף מבעול, קיבלה על עצמה בקבלה חזקה ואיתנה לכרך את שתי הברכות '**בורא נפשות**' ו'**אשר יצר**'

במתינות ובקול ובכוונה גדולה! ההכנות לניתוח החלו מיידית, האחיות הסייעות הריצו אותה אל מחלקת חדרי הניתוח, והחלו בהכנות הקדחתניות לכניסה מיידית לניתוח שאמור לקחת שעות מספר, הרופא המרדים עמד כבר מוכן עם סמי ההרדמה כדי להזריק אל החולה הפצועה, והמתין לקבלת האישור מן הדוקטור המנתח הגדול אמר שטרם יגשו אל הניתוח ברצונו לערוך 'צילום' נוסף, כדי לברר ולוודא את קביעתם של הרופאים שבמחלקת הטראומה שהחליטו על הצורך בניתוח זה.

תיכף הובילה אל המקום מכונת ה'רנטגן', וכשהגישו אחיות הרנטגן את תוצאות הצילום אל הפרופסור הגדול הביט בהם בהשתאות, ואמר בפליאה גדולה מי שלח את החולה הזו כאן לניתוח? אין כאן צורך בשום ניתוח, הוציאוה לאלתר החוצה!

היא הועברה מיידית לכמה בדיקות משלימות, ובתוך מספר שעות שוחררה לביתה כשהיא בריאה ושלמה בדרכי נסים ונפלאות. - ומאז כמובן, סימיה האשה, נוהרת אנכי לקיים את אשר קיבלתי על עצמי, ובכל ברכת '**אשר יצר**' וברכת '**בורא נפשות**' לכרך בכוונה רבה, והסגולה הזו הוכיחה את עצמה, **בדוק ומנוסה!**

בתו הקטנה של הרה"צ רבי אשר פריינד זצ"ל חגגה 'יום הולדת' במלאות לה ארבע שנים תמימות! אמר האב בשמחה לבתו, יום הולדת של גיל ארבע כבר נחשב כמו ילדה גדולה... הבה נצא יחדיו לקנות לך

דף חדש מתחיל מבראשית

בראשית (א, א)

לאחר 'שמחת תורה' מתחילים מיד מ'בראשית'.

יש פירוש נחמד בספרים הקדושים, אודות חג 'שמחת תורה' שהתורה בעצמה שמחה כאשר יהודי למד, קרא את הפרשה, העביר סדרה ושמע קריאת התורה כראוי במהלך כל השנה. אך גם מי שלא זכה לכך עד עכשיו, עדיין יש לו שמחה גדולה: הוא יכול לקבל על עצמו שמכאן ואילך הוא מתחיל מחדש. בראשית פירושו: דף חדש. מה שהיה היה, עכשיו מתחילים שוב.

אחרי כל הימים הקדושים שעברנו - ראש השנה, יום הכיפורים, סוכות ושמחת תורה - אל לנו להותירם מאחורינו. הרי ענין חג 'שמיני עצרת' הוא מפני שהקב"ה אומר לנו: 'בבקשה מכם עכבו עמי עוד יום אחד קשה עלי פרידתכם' (רש"י ויקרא כ, לו).

הש"ת כביכול רוצה לבוא איתנו הביתה, ומחובתנו להכניס אותו אל ביתנו. כלומר, לקבל על עצמנו לחיות עם הקב"ה, ללמוד תורתו ולקיים מצוותיו בשנה החדשה הבאה עלינו לטובה.

'מתק' טעים לכבוד יום הולדתך. שמחה הזאטוטה, ובהיותם בחנות המכולת הסמוכה עם ה'זר' היפה שחבשה לה הגנת על ראשה, בחרה לה הילדה 'שוקולדה' טעימה לכבוד יום הולדתה. בהגיעם הביתה שמחה הבת עם ה'מתנה' ואכלה את השוקולד כולו עד תום, אך בעת אכילתה מן השוקולד שמה לב שידיה ופניה התלכלכו מעט מן השוקולד, היא ניגשה היישר אל ה'מראה' [שפיגל] ובהביטה שם גילתה שכל פניה 'מרוחות' בשוקולד חום... היא החלה לבכות על הלכלוך, אשר כמובן לא התאים כלל עם כל התפאורה של השמלה החגיגית של מסיבת היומולדת, והזר המפואר שעל ראשה...

כשראה אביה בצערה, ניחם אותה ואמר: אל נא תבכי ילדתי היקרה, הנה קחי לך 'מגבון' ותנקי היטב את פניך מכל הלכלוך.

אבל מה יהיה עם הלכלוך הזה שעל הפנים שלי במראה? - בכתה הילדה, לתומה חשבה שכדי שתיראה במיטבה נקיה לגמרי גם בראי, צריך לנקות גם את אותה הילדה שנשקפת בתוך המראה...

חיך האב הטוב, ואמר לה בחכמה: דעי לך בתי היקרה, באם רואים ומסתכלים 'רע' אצל האדם שממול, הרי זה סימן שגם אצלנו זה נראה 'רע'. אבל אם ננקה אנו את עצמנו ונסתכל בצורה טובה ונקיה על השני ממילא גם הוא ייראה לנו טוב ויפה. - אל דאגה, הסירי את הזוהמא מן הפנים שלך בעצמך, וממילא תראי שגם הילדה שבמראה תיראה יפה ומצוחצחת.

לרגל יומא הדלולא רבא של שני צדיקי עולם, מרן הגה"ק רבי לוי יצחק [בן הרה"ק רבי מאיר] מבארדיטשוב זצוק"ל בעל 'קדושת לוי', והגה"ק מרן רבי משה סופר [בן מוהר"ר שמואל] זצוק"ל בעל 'חתם סופר', שחל השבוע ביום שלישי [כ"ה תשרי] שנכפל כי טוב. - נעלה נא את זיכרונם לטובה, שיהיו לנו למליצי יושר להגן עלינו ובעדנו ולברכנו בברכה המושלשת בני חיי ומוזני, **אמן**.

הרה"ק רבי משה מביאני - קרקא זצוק"ל היה אומר, שרבינו ה'חתם סופר' זצוק"ל הקפיד שלא להזכיר את המילה 'דין' בחציו הראשון של הלילה, כדי שלא לעורר ח"ו דינים בעולם, כידוע שעם רדת החשכה ועד חצות שורים דינים בעולם, וכשנצרך לפסוק 'דין' מסוים היה אומר, כך צריך לעשות, או כך נהגו לעשות, אבל לא הוציא מפי קדשו את המילה 'דין'.

ואמר על כך הרה"ק מבאיאן, ששני הצדיקים הללו היארצו שלחם יחול באותו היום, לפי ששניהם עסקו תמיד בהמתקת הדינים ומחפשים

ומבקשים תדיר לעורר זכותם של ישראל, שמהאי טעמא נזדרז החתם סופר שלא להזכיר תיבת 'דין', ואילו הבארדיטשובר מלמד תמיד סגוריא על ישראל, ולמלא כל משאלות ליבם לטובה ולברכה - **זכותם תגן עלינו**.

ה' אלפים תשפ"ז -

בגמטריא:

ל'א ימוש ספר התורה
הזה מפני, והגית בו יומם
ולילה, למען תשמר
לעשות ככל הכתוב בו,
כי אז תצליח את דרכך
(יהושע א, ח).

**מתחילים
ס'בראשית,
עם החלטה
נחושה לחיות
עם הקב"ה
ומצוותיו
בשנה
החדשה**

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מהגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 ☎ מתקשרים ☎ מזמינים ☎ מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

יהודי יקרא! אל תחזיק טובה לעצמך. הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף ליזמי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסת. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173